

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΣΚΡΑΜΠΛ
Α.Μ. ΠΡΩΤ/ΚΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 10483
ΤΡΙΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ 12 – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Α.Φ.Μ. 997224100 – Δ.Ο.Υ. Ε΄ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

Αριθ. Πρωτ. 780 / 22.04.2024

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ «ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΛΕΞΙΚΟΥ» ΠΡΟΣ ΤΟ «ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ» ΚΑΙ Η ΕΙΣΗΓΗΣΗ – ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Τ.Ε.Γ. (22/04/2024)

ΕΡΩΤΗΜΑ Νο 545

Σας παρακαλούμε να μας στείλετε σύντομη διευκρίνιση επί των παρακάτω αποριών μας, όσον αφορά τη γραμματική ορθότητα των κάτωθι υπό εξέταση κλιτικών τύπων, ασχέτως του εάν υφίστανται ή όχι οι επικοινωνιακές συνθήκες μέσα στις οποίες να εκφωνούνται, δηλαδή ασχέτως του εάν και πόσο συχνά απαντούν στον προφορικό μας λόγο.

Στο λήμμα ροΐ & ρογί δίδεται κλιτικό παράδειγμα Ο43 (παιδί). Θεωρούνται σωστοί οι τύποι ροϊού, ροϊά, ροϊών (χωρίς το γ);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Τ.Ε.Γ.: Όχι, οι κλιτικοί τύποι είναι ρογιού, ρογιά, ρογιών και για τους δύο τύπους της ονομαστικής.

Στο λήμμα ατός –ή –ό δίδεται κλιτικό παράδειγμα Ε1 (καλός). Εντούτοις στο ερμήνευμα αναφέρεται ότι συντάσσεται μόνο με την προσωπική αντωνυμία μου, σου, του. Θεωρούνται σωστοί οι τύποι ατέ, ατήν, ατόν, ατών, ατούς;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Τ.Ε.Γ.: Οι τύποι ατήν, ατόν, ατών, ατούς θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτοί, όχι όμως και η κλιτική ατέ.

Στο λήμμα έρμος –η, –ο δίδεται διπλή ερμηνεία: α) έρημος και β) δύστυχος, δυστυχισμένος. Γνωρίζουμε ότι το επίθετο δυστυχής δεν είναι απόλυτο (δηλαδή δεν εμπίπτει στους περιορισμούς της γραμματικής για επίθετα που σημαίνουν ύλη, χρώμα, καταγωγή, συγγένεια, τόπο, χρόνο και κατάσταση που δεν αλλάζει) και επομένως έχει περιφραστικά και μονολεκτικά παραθετικά (δυστυχέστερος, δυστυχέστατος). Θεωρούνται σωστοί οι τύποι ερμότερος και ερμότατος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Τ.Ε.Γ.: Τους τύπους ερμότερος και ερμότατος δεν θα τους θεωρούσαμε υπαρκτούς. Όπως δεν θα θεωρούσαμε υπαρκτούς και τους τύπους

δυστυχότερος, δυστυχότατος (του δύστυχος). Υπαρκτά είναι τα δυστυχέστερος, δυσυχέστατος.

Στο λήμμα αρύς, -ιά -ύ , Ε7 (λαϊκότρ.) δίδεται η ερμηνεία αραιός (παρεμπιπτόντως το ίδιο λήμμα στο λεξικό Δημητράκου δίδεται και με δεύτερη ορθογραφία: αρής). Θεωρούνται σωστοί οι τύποι αρύτερος και αρύτατος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Τ.Ε.Γ.: Ναι, τα αρύτερος και αρύτατος μπορούν να θεωρηθούν υπαρκτοί τύποι.